

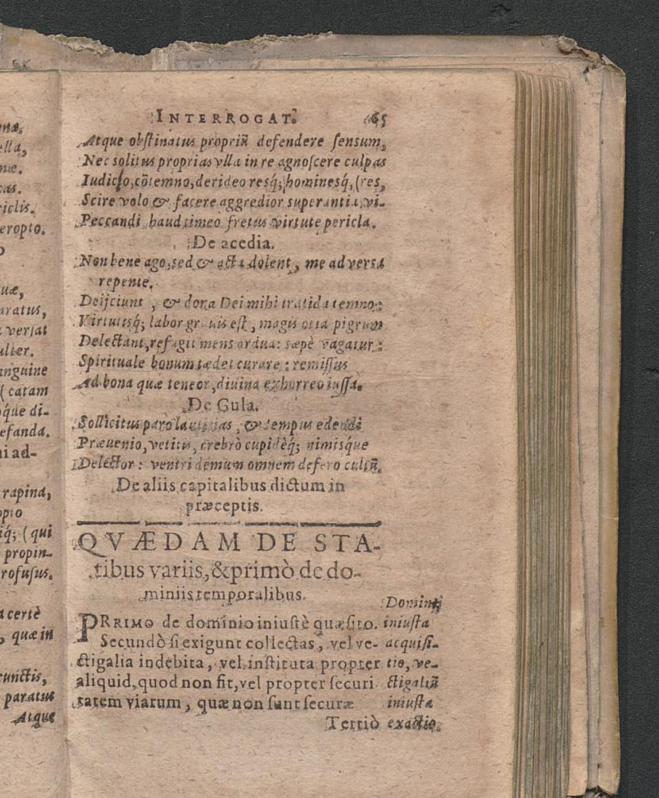
Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Polanci Societatis Iesv Theologi, Directorivm Breve, Ad Confessarii, Ac Confitentis Mvnvs Rectè Obeundum

Polanco, Juan-Alphonso de [Köln], 1617

Quædam de statibus variis, & primò de Dominis temporalibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41600

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

DIRECT. CONFESS.

officia Tertio si dant officia his de quibus praquibus sumitur quod erunt inutiles, vel iniusti.
censeres Quarto si sciunt malcsicia, & possunt
da. prohibere, & non prohibent. Quinto si
Malestnimis grauant subditos, rerum ac temeiorum porum conditione inspecta. Sextò, si vprohibi- surpant quæ sunt communitatis, quæ
sio. cum fructibus tenentur. Sic de his quæ
sorum orum. Septimò, si servitia personarum
grana- vel iumetorum indebita exigunt. Octamen. vò, si permittunt mala, vt vsuras, quas
Vsurpa- non oportuit Nonò, si parte ius peteno
sio vers te, tamen condonant offensam, &c.
sommu-

De Episcopis.

welpar- PRIMÒ, renuere prælaturem iniuna eicula- cicula- cicula impedimentum vel ipse vel prælatus poseruitia test remouere: nec requiritur vt sciar se indebite sussiciantem, sed vt non constet de operatura. Postet tæmen petere absolution V sura- nem ab ossicio, si videt animas commissio cu, vel per alium melius gubernari posimissio cu, vel per alium melius gubernari posimissio se, secundò, gregem deserere personali- prela- ter, si videat quòd subditorum salus existuram quando recusando. Quid cum anima pralato commissa son prosiciunt.

INTE

git paftoris præfe residere, prætere pore à Concilio Tertio, non quæ vt corrigantur, o mouere merito d nit. Quarto, dar pilcopis in its qu officium episcop mare, &c. poteft t pertinét ad digni vt iudicare de cle dictionis. Quint dignis, & Ecclesis confecrare non v primò, si non i faltem dontinici vilitant, non inqu debent. Nono, catores in Eccle opere & fermone Decimo, fi no ce anno, admonénd stitutiones, &c. V deant de idoneis lore, notario. Di executionem leg

interesse debent Esi dus celebranda. Mi

git pastoris præsentiam, & slioqui non Residen residere, præterquam in casibus, & tem- tia. pore à Concilio Tridentino expressis. Seff. 23. Tertio, non quærere defectus subditoru c. 1. de ve corrigantur, quando fama, vel quod reform. mouere merito debeat ad eius aures ves Subdite nit. Quarto, dare authoritatem non E. rumdepiscopis in iis quæ propriè pertinent ad festim officium episcopale, ve ordinare, chrys investimare, &c. potest tamen committere que gandi. pertinet ad dignitatem (præter infignia) vt iudicare de clericis, & qua funt iurif- catere dictionis. Quinto, conferre ordines in possine dignis, & Ecclesiastica beneficia. Sextò, Epi/c. confectate non virgines vi virgines. Se- commu. primo, fi non interfint diuino officio nicare, faltem dominicis diebus. Octavo, finon Ordivilitant, non inquirunt, & provident vt nea, & debent. Nono, si non instituant prædi- beneficatores in Ecclesia cathedrali potentes cia inopere & fermone, & alibi, vbi tenentur. dignis Decimo, fi no celebrant synodum omni non conanno, admonéndo clericos, legendo co-ferre. stitutiones, &c. Vndecimo finon proui Confect. deant de idoneis ministris, vicario, aslei- no virg. lore, notario. Duodecimò, si negligant dinino executionem legatoru, ad se deuoluto officio, rum. quando

interesse debent Episc. Visitatio. Pradicator.inst. syno-

dus celebranda. Ministrorum provisso.

TE Ilte.

une

òi

em-

fi V-

qua

qua

rru-

gulus . Ct2-

quas

CECHO

niuna

m, ii

is po-

ciatie

cop-

ution

nmil-

defe-

ripol-

onali-

us exi-

mmil 4

git

DIRECT. CONFESS. Legato rum Decimotertio, finonfaciunt chryfrumex- ma singulis annis. Decimo quarto, si ecutio non dispensant redditus suos, & paupe-Chrisma ribus , & Ecclesiæ , vt debent : Decimo tis con- quinto, finegligunt vt magifter institufestio. antur ad docendum oportuna. Decimo redditu fexto fi negligat pascere oues sibi credium di tas. Ex his autem, in his que funt mala fpenf lecundu fe, peccatur mortaliter, vt conmagi feredo ordines indignis: in his veiò quæ frorum funt mala propter aliud id eft, mala que inflit. inde oriuntur, iudicanda funt tam gra-Quium uia quam est bonum, quo oues priuana eura. tur, & malu quod sequitur. Decimo se-Que ex ptimo, permittere notarium petere fofupradi. larium ab ordinandis: posset tamen ali-Ets fint quidaccipere pro labore, dummodo E. peicata piscopus non participet in lucro. Decimorta- mo octavo, contemnere observationem lia que canonum. Decimo nono, per ignorantiam tantam, vt decem præcepta, articu. Abordi los fidei virtutes, & vitin in generali, & nandis facramenta nesciat: Dam & periurus est, nibil re-respondendo in ordinatione quod scias sipi da nouum &verus testamentum, Vigesimo, Canonu de simonia in ordinibus, &c. De peccatie ludicum. objeru. Simonia X quinque peccatis contra ius diuiin ordi. ... num : Primum est iudicium iniuftu. Mibus. Sechn-

Secundum non lufficie elt vlurpatu pus non lub iulta remissi tum esse sol muretur. Q ruffiriæ, pra expendis & garur vel di cara font in cunt ad præ mor munda tot peccata, untur, iplid ceptione do

Primò, al uir elle iniu caput alique cundò; noles vel iniusta. I intelligi in incer à princip cere clienti. fendendam tò, instruere

iustitie examin miestanda clies INTERROGAT.

Secundum eft, iudicium temerarium, ex Comras non sufficientib. ad iudicium. Tertium im dini est vsurpatum, quando personam velo num. pus non subditum iudicat. Quartum, in- Iudicin iusta remissio ponæ, quægrave pecca iniustu tum esse solet, licer in pecuniariam co- Temera: mutetur. Quintum, negatio seu dilatio rium. iustitiæ, præsertim petitæ, & tenetur de Vjurpaexpensis & damnis illorum, quibus ne- tum. gaturvel differturiustitia. Annexa pec- Pene cata sont innumera, quæ scilicet, indu- remisio cunt ad prædicta, vt odium, ambitio, ti- iniulta. mor mundanus, &c. Circa ius politiuu, Iustinie tot peccata, quod prohibita transgredi- negatio untur, ipsi dicant, & nominatim de ac- vel di ceptione donorum.

De aducsato & procuratore:

Que ina-Primo, assumens causam, quam no. dicane uir esse iniustam, defendendam, licer ad præcaput aliquod iuftum prosequatur. Se-dicta. cundo; nolens ferutari an causa sir iusta, Contra: veliniusta. Tertio, persequi causam, que pofiintelligi in ipsa tractatione iniustam, li-tiuum, cet à principio puraueririustam, &id ta- Causain= cere clienti. Quarto non studere ad de- iusta no fendendam causam affumptam, Quin- defento, instruere clientem vt dicar falsum, denda.

aut Caufa: sufficie examinanda. Causa iniusti vbi dignoscitur maismifestanda clienti, Studium. Cliens instruen, vi veritad-

ntchryl-

uarto, la

& paupe-

Decimo

institu-

Decimo

ibi credi-

unt mala

r,vt con-

verò quæ

mala que

tam gra-

s priuana

ecimo fe-

petere lo-

amen alte

modo E.

ro. Deci-

uationem rignoran.

ta, atticu-

nerali, &

riurus elt, quod (cias

Vigelimo,

a ius diui-

miniustu.

Secun-

DIRECT. CONFESS

aut dolose. Sexto, exigereab eo plus tem fa. quem debet. Septimo, nolle defendere gentur. in causaiust, pauperein, cum appareat Solaria alius qui id faciat si pauper opprimi inffum. creditur fine eius auxilio.

De notariu.

cata 4.

Quis, fi-

9815 198 a-

Pitan-

so VIL

we licet.

res grasis de- DRimd, de periurio Secundo de falsis fenden. Inftrumentis. Tertio, de occultatis instrumentis, aut laceratis. Quarro de Notario facto instrumento illicito, vi viurarum rumpec quas norunt, &c.

De matrimonio iun des

Primo, fi fine tantum voluptatisad Humat. Etum matrimonialem exerceret, & mos do non conueniente ad generationem, przcipue frextra vas, &c. Secundo, fin Que tem dispositione menstruorum, vel cum poresit xor est granida, si cum periculo abortus vel grauis damniid fit. Tertio, fi debis tum negatur, nifi in periculo vitæ vel abstine- ægritudinis notabilis : vel cum petens, per fornicationem ius amilit. Quarte, Debith fi in loco sacro vel publico exercetur. Quintò vti coniugio ante benedictioquando nem sponsæ. Sexto fi qui petit, votum denega- habet castitatis simplex Septimo, si cum Que in lece exerceri non possit. Verum castitatis devist

vrore adults zur. Octavo, stinum Non interdicto, adductionem conususi vel Decimo, si mortali, con

Vndecimo etis languine vetitis, vel i tantum quær bus est præsui prouidit fami decimo fi exa conjugem, as mislus in cur: vxere, fi inob ca, negligen quitur domic peccatum.

De Sace

Rimo, fiq mace, ve vel ante leg precato mor

lie cura Vxorn erdinum [a cepti eo plus fendere ippareat opprimi

de falsis ccultaris uarrò de surarum

et, & mosationem, ado, fi in el cum so abortus o, fi debis vitæ vel m petens, exercetur, nedictiosit, votum no, fi cum vxore

asis deves

viore adultera publica vir commisce petitica tur. Octavo, si matrimonium sit clande nem ima stinum Nono, si nuptiæ siant tempore pedir, interdicto, quo ad benedictionem, & l'xorë adductionem sponsæ & celebritatem adule, conuius vel si cum superstua vanitate. commis. Decimò, si excommunicatus, vel in Matrimortali, contrazit matrimonium.

Vndecimo, si cum personis coniun cladest. Eis sanguine, vel assinitate in gradibus Nupitats vetitis, vel in alio casu prohibito : sed tempore tantum quære de impedimentis, de qui- interabus est præsumptio. Duodecimo, si non dist. prouidit samiliæ de necessariis. Tertio Velcum decimo, si exacerbauerit verbis vel sactis superconiugem, aut nimis zelotypus, vel re- sua posmissus in cura suit. Quartodecimo, de ps., vxere, si inobediens, con tentiosa, incul- in mora ta, negligens in cura domus, si non ses talipeca quitur domicilium viri, nisi trahat ad cato vel peccatum.

De Sacerdotibus & Clericis.

here.

PRimo, fi quis accepit ordinem simo. Eum ed.
niacè, vel à simoniaco Episcopo, sangui.
vel ante seg timam atatem, vel in neu vel
peccato mottali, vel excommunica- affinib,
tus: Fami.

liæ cura V xor non enacesbanda, Peccasa exern. Quead

DIRECT. CONFES.

Quoad tus irregularis, aut suspensus erat Sc. executio cundò, si iis censuris irretitus, vel in mot nem ha- tali ordinem exequatur. Tertid, finon bitus, et portauir consuram & habitum Quarto, tonsura, si negotia secularia exercuit ludos, cho-Negotia reas, &c. Quinto, frofficium ordinis fine Orname debitis ornamentis exercuit. Sextò, si ta debi- omisit horas canonicas, vel eas dicendo ta. hore exercet opera manualia, autvoluntariè canoni- vagatur, aur non integre pronuntiat. ce quas Septimo, de simonia in sacramentis, vel modore aliter in beneficiis. &c. Octavo, si omisit citade. debitam materiam, vel formam, vel ti-Simonia tum in facramentis, & intertogentur in Sacra- specie rudiores, an sciant formam bamentes ptismi, Eucharistia, & necessariorum rucolla. sacramentorum. Nono, sinon confelsio. sus de mortali celebrauit habens confes-Celebra farium, vel non dictis matutinis, finon re in iciunus, fi non communicauit, fi tenuit mortali immundos calices, finon curat attetiovel non nem, finon bene custodiene aliquid caieiune, der in terram, fi post pollutione ex cauoc. fa mortali eclebrauit, si dixit missam ad quoties maleficia. Decimo, fino celebrauit falrelebra, tem in magnis solemnitatibus, vel plures eodem die missas prærerquam in die Natalis Domini) dixit fine licentia. Vndecimos fiabloluit quem non poterat, fireuclauit cor nauit in audier consult in audier tiam male ini no debeat Du daeinmevel cui gentias inditer gloriam, vel su si fam liaritate vel inhoneste to, iu his qui l streos de mala

Primo, de in Secundo de in laborandi, &c tio, fireticuit tes,&c Quart nis arctioris, anteingreilun tiendo, vei rer cunt ad ingre! ribus. Sextò, d paupertate, ve constitutionu si non fecit qu mala election affectu ad qu hin vilitation

73 Reddi-INTERROGAT. si reuelauit confessionem, & nimis festi- tuum nauit in audiendis confessionibus, si no etcles. consuluir peririores in dubiis, si penité-maladitiam male iniunxit, fi interrogat quæ fpenfano debeat Duodecimo, si prædicat me- tio. daeinnevel curiofa, veliocofa, velindul- In in--gentias indileretas velfimoniace, velob greffu gloriam, vel sine licentia Decimotertio, Simon. si fam liaritates habuireum mulieribus, Potum vel inhoneste eas aspexit. Decimoquar- religioto, in his qui habent redditus Ecclesia- nis erstress de mala corum dispensatione. Airesad De Religiosis Primo, deingressu, si per simoniam, religio. Secundo de intentione non bons, ve no nem inlaborandi, &c. quæ testisscari potest Ter ducere, tiò, si reticuit impedimeta, vi insirmita- vel ab tes,&c Quarto si habens votum religio- ea retranis arctioris, no habuit dispensationem here. ante ingressim lazioris. Quinto, si men- Circa tiendo, vel reticendo asperitarem, indu- voia. cunt ad ingressum, vel auertunt à melio. Circaofribus. Sextò, de non obseruara castitate, sicium. pauperrate, vel obediétia superioris, aut Prælati constitutionum. Septimò, circa officiu, electio, si non secit quod tenebatur. Octavo, de affectusmala electione Prælati, velinordinato que iner affectu ad quamuis personam. Nond, dinaius, hin visitatione Prælatorum non reuela- Visitauit tio.

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK PADERBORN

rat Se-

, finon

Quarto,

os, cho-

inis fine

extò, si dicendo

untarie

nuntiat

ntis, vel

homilie

is velti-

enturin

nam ba-

ariorum

confes.

s confes-

s, finon

fi tenuit

atterio.

quid ca-

é ex cau-

islam ad

auit fal-

vel plu-

m in die

ntia. Vn-

poterat, fire-

74 DIRECT. CONFESS.

Tempo uit dicenda. Decimò, de caremoniis risamil principalioribus, vt esu carnium pro hisito, &c. Vndecimò, si tempus otio, vel Dissu inutilibus operibus mundanis consumtiomer psir. Duodecimò, de dissolutione, murmur, mure, impatientia, negligentia in orando do pro aliis, ac se præparando ad sacracor, sanguineorum, & affectu ad temporalia, asserbe todecimò, de dimisso habitu.

De Dactoribus.

missio. Primo, fi Doctores, qui legunt medi-Quinam cinam, vel leges, admittant scienter Read lett. ligiofos, vel facerdotes, vel quofcunque admit: in dignitate conflicutos elericos: & qui zendi, leguntalias sciencias, etiam Theologia, or qui si admittant religiosos fine licentia suonon. tum prælatorum, vel habitu dimiflo. A difere Secundo, si habens salarium vel benefipuls mi cium sufficiens, exigit à discipulis, præs recpt. cipuè pauperibus aliquid, oblata potest end. accipere idoneus. Tertiò, si magisteriu, Aliqua requirit, velrecipit valde ignorans, vel do Ma alios admittit(&inTheologicis videtur gifteria morrale Antonino) vel querit gradus ad recipere malos fines, Quarto, si docuit publice aites facras scripturas ac Theologiam existes

e. Sacra scrip, in peccato mort, non explicanda.

in mortali. Q tis studuit, vel hibuit dil gen ret in moribe menta vniuer vò, de iactanti lioru professo lasticos ad se t

INT

D

PRimò, si no quibus ten tur inter se. nus aptum e Quarrò, de di mentis. Quir veritztem. Se tia. Septimò di Octauò si neg nò, si nimis in

PRimò de c Primò de c de varis vi minoris emit tionem, vel pl expectationer grum cum pa notis mediate noris multo q

75 Scietiis INTERROGAT. probibiin mortali. Quintò, si scientiis prohibitis stumoniis tis studuit, vel eas legit. Sextò si non adprohidere. hibuit dil gentiam, vt discipuli profice-Discipu cio, vel ret in moribo & scientia. Septimo fi iuraloruprooniummenta vniuersitatis non impleuit Octas vò de iactantia, de tractione, inuidia a- fecto eue, murlioru professorum Nond, si ab illis scho randus. in oran-Obedied facralasticos ad se travit aut sectas nutriuit. ore cotia, Ri. De scholasticie. poralia, xue ele-DRimd, sinon obediunt Magistris, in Hin s. Quarquibus tenentur. Secundo, si rixan-Ieiuno. tur interse. Tertio, si magistrum miricomifnus aptum elegerint ex causa iniusta. rt medi-10, ve-Quarro, de dimissis iniuriis missa, sacraritatis nter Rementis. Quintò, si contendunt contra oppugna scunque veritatem. Sexto fi superbiunt ex sciens tio. (bia. s: & qui ria. Septimò si malum finem intendunt. cologia, Super-Octavo si negligetes sunt in studio. No-Finis. itis inde nò, si nimis intendunt libris turpibus. dimiffo. Neglige De mercatoribus & artificibus. I benefi-PRimò de cambiis iniustis. Secundo, Libriob-de variis vsuræ palliatæ modis, vt si sceni, lis, præs ta potest minoris emit propter anticipatam solu. vitandi. agisterru tionem, vel plus iusto vendidit, propter Cambin ans, vel videtur expectationem temporis : vel emit a- V/ura. radusad grum cum pacto de retrouendendo mi- Arma notis mediateiusti pretij, vel certe mi. ad insi-

noris multo quam iustum sit, ita vt non deles

12 2

fit portares.

publice

nexiltes

sit ibi vera emptio & venditio, quæ si esset, iniustus esset, sed non vsurarius contractus. Tertiò, si ad insideles serrum vel arma portarunt, sine licentia Papæ vel cum ea si in præiudicium Christianorum id cecidit, licet tunc in excommunicationem non inciderent.

Quarid, de monopoliis, si conueniunt cum aliis ne vendant, nifialiquo pretio maiori quam fit aquum. Quinto, fi mu uant sperando lucru ex mutuo. Sexto, si fraudarunt vectigalia, & gabellas galium iustas Septimo, si dederunt falsas monedefrau tas scienter, vel diminutas pro bonis. dat. Octavo si quis insocietate cum aliis no Moneta fideliter se habuit, occulta lucra sibi rerumfal- tinens. Nono si emit res furatas, vel rasitai, pras. Decimò, si periuriis & mendaciis Socie- vius est vendendo, &cetera. Vindecimo, finegotiatur diebus festis sinenecessita-Emprio, re, emendo, vendendo, ratio cinia facien-Periu- do, nisiad modiciim tempus. Duodecivium er mò, si mediator fuit malorum contramend .- Etuum, Tertiodecimo fiartem habet eu. ius opus est tantum ad peccatum, vt ido-Diebus la, tenetur dimittere : si fere ad peccatu, festis no ve qui taxillos facit vel fucum, istos exnegoti. horrari oportet, vt dimittant artem, & andum. Malorum mediator, Artis opus confider andum.

omnino iniun feiunt malè vi dolo in mensi non iciunauit laborem.

Primò, an temerè cu explorat mon fa. Secundò temerè etiam dere, aut visit tare sententia bium rectam tiò, si medicum vitæ explunt quid fac aut monent, marum, cum

Primò, de mon impletis Missa, & con Tertiò, de iri stri Quartò liis, de action libus à longè sunt) interro

uæ si es-INTERROGAT. lus conomnino iniungere, ne vendant iis quos Do'us rrum vel sciunt male viuros. Quartodecin o de circa apæ vel dolo in mensuris, &c. Quintodecimo fi anorum non iciunauit, dum posset, moderando municalaborem. Leinest. Qui us ueniunt De medico. o pretio PRimò, ante cognitam ægritudinem mnto, h temere curando, vel dum tentat & explorat morbum adhibendo periculo-gnium uo. Sexmorbans sa. Secundo post cognitum morbum, gabellas temerè etiam curando, du negligit stu smonedere, aut visitare, aut consulere, aut mu o bonis. aliis no tare sententiam, vocando potius in du Durines a sibirebium rectam curationem alterius. Tertiò, fi medicinam incertam in pericu Po't cos, vel ragniums lum vitæ experitur. Quarto, si consu endaciis decimò, lunt quid facere contra falutem animæ, aut monent, vt aduocent medicos ani- corp ris ecessitaanine. a facien marum, cum opus eft. falutz uodeci-De puerus. poltpacontra-Primo, de mendaciis, periuriis, votis nenda. abet cumon impletis. Secundo, de omissione De carvtido-Missa, & confessionis & communionis. nalibus eccatu, Tertiò, de irreuerentia Patris, vel Magi- pueri iftos exstri Quarto de verbis turpibº, contume- caute tem, & liis, de actionibus, rixis. Sextò, de carna-interroomnino libus à longe (ne discant qui incorrupti gandi. funt) interrogentur, maxime puella. D